

EDUSKUNNAN VASTAUS 302/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi matkailijamyynnistä suoritettun arvonlisäveron käteispalautustoimintaa harjoittavan velvollisuuksista sekä laiksi arvonlisäverolain 70 b ja 133 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi matkailijamyynnistä suoritettun arvonlisäveron käteispalautustoimintaa harjoittavan velvollisuuksista sekä laiksi arvonlisäverolain 70 b ja 133 §:n muuttamisesta (HE 267/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Valtiovarainvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (VaVM 42/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

matkailijamyynnistä suoritettun arvonlisäveron käteispalautustoimintaa harjoittavan velvollisuuksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Arvonlisäveron käteispalautustoimintaa harjoittavan valvontavelvollisuus

Arvonlisäverolain (1501/1993) 70 b §:n 1 momentissa tarkoitettusta matkailijamyynnistä suoritettun arvonlisäveron palautustoimintaa harjoittavan elinkeinonharjoittajan, jolla on 2 momentissa tarkoitettuja toimipisteitä, on järjestettävä toimintansa kussakin tällaisessa toimipisteessä siten, että se voi luotettavasti selvittää matkailijan kotipaikan, valvoa, että hän vie tavarat arvonlisäverolain 70 b §:n 1 momentissa säädettyin tavoin Suomesta Euroopan unionin lainsäädännön mukaisen Euroopan unionin arvon-

lisäveroalueen ulkopuolelle ja todistaa hänen näin menetelleen.

Toimipisteellä tarkoitetaan Suomen alueen ja samalla Euroopan unionin arvonlisäveroalueen rajan ylityspaikalla tai Ahvenanmaan maakunnassa sen rajalla sijaitsevaa elinkeinonharjoittajan tai sen asiamiehen palvelupistettä, josta ostoksia vievälle matkailijalle maksetaan matkailijamyynnistä suoritettun arvonlisäveron palautuksia käteisellä tai tilille taikka niihin rinnastettavalla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun matkailijamyynnin valvontaan osallistuvilla on oltava tehtävän edellyttämä riittävä ammattitaito.

2 §

Toiminnan luvanvaraisuus

Arvonlisäverottomasta matkailijamyynnistä suoritettua arvonlisäveron palautustoiminnan harjoittaminen sellaisella tavalla, että siihen liittyy 1 §:n 1 momentin mukainen valvontavelvollisuus, edellyttää tämän lain mukaista toimilupaa. Toimiluvan myöntää hakemuksesta Verohallinto. Verohallinnon on hankittava lupahakemuksesta Tullin lausunto. Lupa on voimassa toistaiseksi.

Luvanhaltija voi harjoittaa toimintaa asiamiehen välityksellä. Luvanhaltija on silti vastuussa tämän lain mukaisten velvollisuuksien noudattamisesta.

3 §

Toimiluvan myöntämisedellytykset

Toimilupa myönnetään luonnolliselle henkilölle, jos:

1) hän on täysi-ikäinen ja hänellä on oikeus harjoittaa elinkeinotoimintaa Suomessa;

2) hän ei ole konkurssissa eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;

3) hänellä on 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun valvonnan edellyttämä ammattitaito;

4) hän on luotettava; ja

5) hakijan 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvontaa koskevaa järjestelmää voidaan pitää luotettavana.

Toimilupa myönnetään oikeushenkilölle, jos:

1) sillä on oikeus harjoittaa elinkeinotoimintaa Suomessa;

2) se ei ole konkurssissa;

3) sen hallituksen jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja, vastuunalaiset yhtiömiehet sekä muut näihin rinnastettavassa asemassa olevat henkilöt ovat luotettavia;

4) sillä on palveluksessaan henkilö, joka vastaa siitä, että arvonlisäveron palautustoiminta on tämän lain mukaista, ja joka täyttää 1 momentin 1—4 kohdassa säädetyt edellytykset; ja

5) hakijan 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvontaa koskevaa järjestelmää voidaan pitää luotettavana.

Luotettavana pidetään henkilöä, jota ei ole lainvoiman saaneella tuomiolla viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen eikä kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan arvonlisäverottoman matkailijamyynnin valvontaa. Henkilöä ei kuitenkaan pidetä luotettavana, jos hänet on viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana määrätty liiketoimintakieltoon tai jos hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton harjoittamaan arvonlisäverottoman matkailijamyynnin valvontaa.

Myös asiamiehen on täytettävä 1 momentin 1—4 kohdassa tai 2 momentin 1—3 kohdassa säädetyt edellytykset.

4 §

Toimilupahakemus

Toimilupahakemuksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

1) hakijana olevan luonnollisen henkilön täydellinen nimi, henkilötunnus tai sen puuttuessa syntymäaika, toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunniste ja yhteystiedot;

2) hakijana olevan oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunniste ja yhteystiedot;

3) hakijana olevan oikeushenkilön osalta 3 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden täydellinen nimi ja henkilötunnus tai sen puuttuessa syntymäaika;

4) 1—3 kohdassa tarkoitetut tiedot jokaisen asiamiehen osalta;

5) jokaisen toimipisteen käyntiosoite ja tarkka sijainti;

6) selvitys 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvontaa koskevan järjestelmän luotettavuudesta.

5 §

Tietojen muutokset

Toimiluvanhaltijan on ilmoitettava viipymättä kirjallisesti Verohallinnolle 4 §:ssä tarkoitettujen tietojen muutoksista sekä muista sellaisista seikoista, joilla on merkitystä arvioitaessa, ovatko toimiluvan saamisen edellytykset edelleen olemassa.

Uusille asiamiehille ja toimipisteille on saatava Verohallinnon hyväksyntä ennen niiden toiminnan aloittamista.

Jos arvonnalisäverottoman matkailijamyynnin valvonnassa on tarkoitus käyttää automatisoituja järjestelmiä, niissä sovellettaviin valvontasääntöihin on ennen niiden käyttöönottoa saatava Verohallinnon hyväksyntä. Valvontasääntöjä koskevat asiakirjat ovat salassa pidettäviä.

Verohallinnon on kuultava Tullia ennen 2 ja 3 momentissa tarkoitettua hyväksymistä.

6 §

Salassapitovelvollisuus

Luvanhaltija, asiamies sekä niiden hallinto-elimien kuuluvat ja palveluksessa olevat eivät saa ilmaista sivullisille tietoonsa tulleita 5 §:n 3 momentissa tarkoitettuja valvontasääntöjä.

7 §

Luettelo toimiluvanhaltijoista ja asiamiehistä

Verohallinto pitää 2 §:ssä tarkoitettujen toimiluvan saaneista elinkeinonharjoittajista ja hyväksytyistä asiamiehistä julkista luetteloa.

Luetteloon merkitään:

1) luonnollisen henkilön täydellinen nimi, toiminimi, mahdollinen aputoiminimi sekä yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnistus;

2) oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunnistus sekä vastaavan hoitajan osalta 1 kohdassa tarkoitettut tiedot;

3) onko elinkeinonharjoittaja toimiluvanhaltija vai asiamies;

4) jokaisen toimipisteen käyntiosoite;

- 5) toimiluvan myöntämispäivämäärä;
- 6) toimiluvan peruuttamisen ajankohta.

Tiedot poistetaan rekisteristä vuoden kuluttua toimiluvan peruuttamisesta.

8 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista ja 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvonnan asianmukaisuutta valvoo Verohallinto.

Tässä laissa tarkoitettu elinkeinonharjoittaja ja sen asiamies on velvollinen Verohallinnon kehotuksesta esittämään tarkastettavaksi kaiken sen aineiston ja muun omaisuuden, jolla saattaa olla merkitystä elinkeinonharjoittajan tai asiamiehen toiminnan tämän lain mukaisuuden valvonnassa. Tarkastukseen sovelletaan, mitä verotarkastuksesta verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 14 §:ssä säädetään.

Verohallinnolla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen tämän lain 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa, 2 momentin 3 ja 4 kohdassa ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilön luotettavuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään rikosrekisterilaissa (770/1993).

9 §

Toimiluvan ja hyväksymisen peruuttaminen

Verohallinnon on peruutettava toimilupa, jos luvanhaltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä tai luvanhaltija pyytää luvan peruuttamista. Luvanhaltijalle on ensin mainitussa tapauksessa ennen luvan peruuttamista varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Toimilupa tai 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu hyväksyminen voidaan peruuttaa kokonaan tai jonkin toimipisteen tai asiamiehen osalta, jos luvanhaltija laiminlyö 1 §:ssä, 5 §:n 1—3 momentissa, 6 §:ssä tai 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutta eikä annetusta huomautuksesta

huolimatta Verohallinnon asettamassa määräjassa ole korjannut epäkohtaa ja laiminlyöntiä voidaan pitää olennaisena.

10 §

Virkavastuu

Luvanhaltijana tai asiamiehenä olevaan luonnolliseen henkilöön ja luvanhaltijana olevan oikeushenkilön 3 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun vastuuhenkilöön sekä heidän palveluksessaan oleviin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä siltä osin kuin he suorittavat 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuun valvontaan liittyviä tehtäviä.

Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

11 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun Verohallinnon päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen toimiluvan tai hyväksymisen peruuttamista koskevassa asiassa

saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tässä laissa tarkoitettu päätös toimiluvan tai hyväksymisen peruuttamisesta pannaan valituksesta huolimatta täytäntöön, jollei valitusviranomaisen sitä kiellä.

12 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan arvonlisäverottoman matkustajamyynnin järjestämisestä annettu asetus (485/1985).

Elinkeinonharjoittaja, joka tämän lain voimaan tullessa harjoittaa 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa tämän pykälän 2 momentissa mainitun asetuksen mukaan myönnetyn toimiluvan nojalla ja joka tekee 4 §:n mukaisen lupahakemuksen kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta, saa jatkaa toimintaansa, kunnes päätös tässä laissa tarkoitettua toimiluvasta on tehty.

Laki

arvonlisäverolain 70 b ja 133 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvonlisäverolain (1501/1993) 70 b §:n 1 ja 3 momentti ja 133 §:n 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 70 b §:n 1 ja 3 momentti laissa 505/2014 sekä 133 §:n 5 momentti laeissa 940/1999, 761/2013 ja 507/2014, seuraavasti:

70 b §

Veroa ei suoriteta matkailijan henkilökohtaisissa matkatavaroissa mukaan otettavien tavaroiden myynnistä matkailijalle, jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka ei ole Yhteisössä

eikä Norjassa, jos hänen selvitetään vieneen tavarat käyttämättöminä Yhteisöstä myyntikaukautta seuraavien kolmen kuukauden kuluessa ja jos matkailijalta peritty vastike on vähintään

40 euroa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, miten selvitys on annettava.

Veroa ei suoriteta matkailijan henkilökohtaisissa matkatavaroissa mukaan otettavien tavaroiden myynnistä lentokentällä sijaitsevassa, tullikoodexin 99 artiklassa tarkoitettussa tullivarastossa tai 72 j §:ssä tarkoitettussa varastossa Yhteisön ulkopuolelle matkustavalle. Henkilölle, jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on Norjassa, saadaan verotta myydä kuitenkin vain alkoholijuomia, tupakkavalmisteita, suklaa- ja makeist tuotteita, hajusteita, kosmeettisia aineita ja toaletti valmisteita.

133 §

Henkilöön, joka ei harjoita Suomessa muuta kuin 131 §:ssä tarkoitettuun palautukseen oi-

keuttavaa myyntiä ja joka ei halua käyttää palautusoikeuttaan, sovelletaan 4 momenttia vain, jos kyse on seuraavista myynneistä:

1) 43 b §:ssä tarkoitettu sijoituskullan myynti;

2) 72 a §:ssä tarkoitettu myynti;

3) 65 §:ää vastaavan säännöksen mukaan verotettavan palvelun myynti, josta palvelun ostava elinkeinonharjoittaja tai arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitty oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, on 9 §:n 1 momenttia vastaavan säännöksen mukaan velvollinen suorittamaan veron toisessa jäsenvaltiossa; tai

4) tavarain tai palvelun myynti, josta ostaja on 8 b—8 d §:n perusteella verovelvollinen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Helsingissä 17 päivänä helmikuuta 2015